

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „МАКЕДОНСКА НАРОДНА КНИЖЕВНОСТ“ – ПРАКТИКУМ
ОД ДОЦ. Д-Р АНА ВИТАНОВА-РИНГАЧЕВА, ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр. 1902-110/15 од 250. редовна седница на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет, одржана на 22.6.2022 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- **д-р Нина Анастасова-Шкрињариќ**, редовен професор на Филолошки факултет „Блаже Конески“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје,
- **д-р Ермис Лафазановски**, научен советник/редовен професор во Институтот за фолклор „Марко Цепенков“ - Скопје, придружна членка на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис **„МАКЕДОНСКА НАРОДНА КНИЖЕВНОСТ“ – ПРАКТИКУМ** од **доц. д-р Ана Витанова-Рингачева**, наменет за студентите на прв циклус студии на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Филолошки факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Ракописот од доц. д-р Ана Витанова-Рингачева со наслов „Македонска народна книжевност“ – практикум, понуден како наставен прирачник за објавување во електронска форма на веб-страницата на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, се однесува на предметот Македонска народна книжевност, кој студентите на Катедрата за македонски јазик и книжевност го слушаат како задолжителен предмет во првиот семестар, со неделен фонд на часови 2+2+1. Понудениот ракопис од доц. д-р Ана Витанова-Рингачева целосно е во согласност со Предметната програма по предметот Македонска народна книжевност, според која е структурирана наставната материја во овој ракопис. Содржините во овој ракопис се прегледно и јасно поставени и претставуваат неопходен материјал за совладување на знаењата од предметот Македонска народна книжевност.

Ракописот „Македонска народна книжевност“ - практикум од доц. д-р Ана Витанова-Рингачева содржи 140 страници, А4 формат, структуриран во четири дела и прегледно претставени библиографски единици. Истиот содржи примери на текстови, модели, табели и графички решенија коишто се во согласност со барањата на Предметната програма по Македонска народна книжевност. Содржината на практикумот ја следи и поддржува концепцијата на рецензираната скрипта „Македонска народна книжевност“ и заедно се во функција на наставни помагала за студентите од прва година на прв циклус студии. Практикумот е конципиран во форма на прирачна литература, која е во функција на практична проверка на знаењата, што треба да останат трајни и применливи во пракса. Сложените содржини од Предметната програма се објаснети на едноставен и лесно приемчив начин, а преку примери на текстови, студентите добиваат материјал за апликација на теоретски стекнатите знаења.

Содржината на ракописот „Македонска народна книжевност“ – практикум е систематизирана во четири дела: а) прв дел: *Апликации – анализа и интерпретација на фолклорна граѓа*; б) втор дел: *Особености и класификација на народната книжевност (проверка)*; в) трет дел: *Колоквиумски прашања* и г) четврт дел: *Прилози*

Првиот дел со наслов *Апликации – анализа и интерпретација на фолклорна граѓа* претставува аналитичко-интерпретативен пристап кон теми од македонската

народна книжевност и ги содржи следните текстови: *Народната песна од Струмица и Струмичко - ризница на автохтониот јазичен израз (врз примери на љубовни песни и балади); Универзалниот модел на волшебната приказна; Семантичкиот поттекст на локалната сказна во дослук со универзалниот модел на сказноликата матрица и Зборови си одат, но писмото останува.* Во овие текстови е даден еден од можните пристапи кон фолклористичко-етнографскиот материјал собран и запишан од собирачите на македонското народно творештво. Народната песна, волшебната сказна, како и кратките фолклорни жанрови изобилуваат со богатство од мотиви на кои може да им се пристапи од антрополошки, социо-антрополошки, психоаналитички, културолошки и други аспекти.

Вториот дел **Особености и класификација на народната книжевност (проверка)** од овој наставен прирачник содржи конкретни прашања и задачи поврзани со генезата на фолклорот, појавата на народната книжевност, нејзина класификација и жанровска поделба, нејзините особености, теории за потеклото на сказните, како и прашања поврзани со собирачката дејност на најголемите македонски и странски собирачи на македонското народно творештво, како и современите собирачи денес.

Во третиот дел **Колоквиумски прашања** се приложени 80 колоквиумски прашања во кои се опфатени сите методски единици од Предметната програма за курсот Македонска народна книжевност. Целта на вака поставените прашања и задачи е да ги поттикне студентите на сериозен и длабински пристап кон материјата и нејзино полесно совладување.

Четвртиот дел насловен **Прилози** содржи фолклористичка граѓа која ќе им послужи на студентите како апликативен материјал врз кој ќе можат да ги проверат веќе стекнатите знаења по предметот Македонска народна книжевност.

На крајот, покрај биографијата на доц. д-р Ана Витанова-Рингачева е приложена и богата библиографија на референци (кирилични и латинични) коишто авторката ги консултира при изработка на ракописот „Македонска народна книжевност“ – практикум.

Трудот е напишан на стандарден македонски јазик со користење на кирилско писмо и е во согласност со основните методолошки барања за изработка на учебно помагало.

ЗАКЛУЧОК

Трудот на доц. д-р Ана Витанова-Рингачева со наслов „Македонска народна книжевност“ - практикум понуден за објавување претставува солидно наставно помагало кое ќе им биде од голема полза на студентите. Овој Практикум како наставен прирачник претставува прилог кон скриптата „Македонска народна книжевност“, наменета за студентите од прва година на прв циклус студи, што ќе им овозможи на проверка на стекнатите знаења по предметот Македонска народна книжевност, но и нивно продлабочување и усовршување. Прегледната и прецизна елаборација на содржините, прашањата формулирани врз основа на критериумите за оценување и проверка на знаењата, како и апликативните материјали, го прават овој практикум лесен за користење од страна на студентите. Врз основа на наведените и образложени факти за содржината на практикумот со наслов „Македонска народна книжевност“, Рецензентската комисија заклучува дека овој труд на доц. д-р Ана Витанова-Рингачева во целост ги исполнува основните критериуми за објавување. Затоа, како членови на Рецензентската комисија, со задоволство им предлагаме на членовите на **Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет во Штип да го прифатат овој труд за објавување во е-библиотеката на веб-страницата на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип како практикум по предметот Македонска народна книжевност.**

Рецензенти

Д-р **Нина Анастасова-Шкрињариќ**, редовен професор, с.р.

Д-р **Ермис Лафазановски**, научен советник/редовен професор, с.р.